

Situació

Des d'Olesa de Bonesvalls, després de deixar enrere el barri de l'Hospital, seguirem la carretera BV-2411 en direcció a Avinyó Nou, a l'alçada del quilòmetre 19 la carretera fa un brusc gir a la dreta, en aquest punt i pel costat esquerre surt un carrer que ens porta a la depuradora d'Olesa de Bonesvalls, aquí s'acaba l'asfalt, cal seguir la pista durant 4 quilòmetres, aquesta inicialment segueix paral·lela a la riera de Begues, per continuar després pel fondo de les Fenaloses, el camí no té pèrdua, ja que les interseccions estan tancades amb cadenats. Poc després de passar el mas de l'Esquerrà, trobarem una esplanada on s'obre la boca de l'avenc.

Descripció

L'avenc de l'Esquerrà és la cavitat més important del massís del Garraf, consta de tres vies, conegudes com: Via Normal - Anna Maria Pallejà; Via Rat-penat; i Via Lamarca-Torras.

El seu desnivell contrastat topogràficament és de -291,4 metres, mentre que el recorregut també contrastat, és de 1.938 metres, resultat de la suma de la topografia de 2007 més la topografia del Meandre dels Ribetans: 1784 +154. Aquí caldrà afegir el recorregut del tram final de la Via Anna i alguns petits conductes laterals explorats per la SES – GE Ribes, dels quals no hi ha topografia contrastada però que de ben segur faran arribar a superar, potser per poc, els 2000 metres de recorregut total.

VIA NORMAL – ANNA MARIA PALLEJÀ

La boca és gairebé circular, d'uns 5 metres de diàmetre, dóna pas al gran pou Faura i Sans de 67,7 metres de vertical, que durant els seus primers metres manté les dimensions, eixamplant-se posteriorment vers el N. Als -14 metres trobem el replà de la Providència, que dóna accés a la via Rat-penat, als -34 metres s'obre a la paret S una finestra per la que s'accedeix a una estreta galeria que després de 5 metres va a parar a la sala Artur Brussoto. Ja a la base d'aquesta primera vertical, coberta de pedres i altres deixalles procedents de l'exterior, s'obre una nova vertical de -21 metres, que ens situa a la sala de la Paciència.

Caminant uns metres, observem un brusc canvi de dimensions; per damunt dels nostres caps s'enlaira el pou J.M. Torras, procedent de la sala Artur Brussoto.

Una curta galeria de secció modesta ens situa davant una nova vertical de -12 metres, aterrant a una saleta del cantó N, de la qual surten uns ressals que davallen el pou del Xarel·lo, aquest amb aspecte de meandre. Una vegada a baix ens trobem davant d'un pas estret vertical, es tracta de la Gatонера de l'Anna, punt on s'inicia la

VIA ANNA

Davallats uns metres per la gatera, arribem a un balcó davant d'una nova vertical de -19 metres, el pou dels Cristalls; entre aquest pou i el següent, anomenat J.M. Anglada, es desenvolupen una sèrie de galeries i pous secundaris, com el Túnel de la Pastanaga.

El pou J.M. Anglada té -23 metres i és totalment aeri, a la seva base, un ressalt ens situa a una sala inferior de sostre baix i plena de sediments argilosos, iniciant-se aquí una galeria estreta amb importants degotalls que desemboca a un darrer pou de -14,5 metres que ens situa a la sala GES, a -204 metres.

A través d'un estret pas s'accedeix a una sèrie de pouets i galeries que fan cap a la cota -245 metres, on hi trobem un pas impracticable d'on hi surt un notable corrent d'aire.

VIA RAT-PENAT

Té el seu inici -14 metres per sota de la boca del gran pou Faura i Sans, lloc on es troba el replà de la Providència; un breu tram de galeria descendent desemboca en un gran pou de -24 metres que aterra a la sala A. Brussoto, estant ocupada per uns enormes blocs. Del costat SE, una curta rampa s'aboca al gran pou J.M. Torras, que aterra a la sala de la Paciència, comunicant d'aquesta manera amb la via Normal.

Situats de nou a la sala A. Brussoto, i passant per sota d'un bloc, s'arriba a una colada en suau pendent que s'aboca al pou J. León, de -34 metres de fondària. A continuació un ressalt de -6 metres ens situa a la saleta coneguda amb el nom de Cambra Nupcial; d'ella surt també la via Lamarca-Torras. Segueixen a continuació els Pous del Balconet, que davallarem en tres tongades. Una gatera i un ressalt ens situen en una zona complexa amb diferents pisos sobreposats, i comunicats entre ells per pous. Diferents ressalts i una vertical de -12 metres ens situen a la sala de la Platja.

La sala de la Platja gira trobant un pas estret entre columnes estalagmítiques, és el Taló d'Aquil·les, pas descendent de -4,5 metres un tant dificultós. Una vegada superat i dins d'una petita marmita, s'observa una sala gran amb la base inclinada que condueix al pou R. Passant, de -15 metres. Del seu fons surt una galeria meandriforme al final de la qual trobem un ressalt que ens situa a la sala GES a -209 metres de fondària. Un estret pas inicial duu a una petita sala, després d'un altre estretor i un pas estret on cal mullar-se arribem a una desgrimpada de dos metres on s'arriba a una sala més àmplia. Sense baixar el pou dels Cristalls, es passa per unes formacions i s'arriba al passamà que travessa el pou GER cap el segon sector. Travessant el passamà es pot continuar fins trobar un canvi bruscat de direcció. A pocs metres, per una corda, es puja a la part alta de la

galeria Lamarca. Continuant per un nivell superior fins a la part més alta del pou, un passamà duu a una finestra penjada que és l'entrada al tercer sector. Un petit ressalt de 2 metres, i un pou que acaba en una galeria descendent de bones dimensions amb molt de fang, duu a la sala Caparrós. El fons de la sala es troba a -226 metres. Prop d'aquí es desenvolupa la galeria ascendent Fang-Fang, que acaba després d'un pas estret a -191 metres de fondària.

Al fons del Pou GER s'obre una zona de predomini horitzontal constituïda per un meandre originat per dissolució – corrosió. Aquest meandre, amb evidents senyals de la extraordinària desobstrucció realitzada pels membres de la SES- GE Ribes, presenta una amplada de 0,6 metres i una alçada de també 0,60 metres. Als 20 metres de recorregut, gira 90° i dóna pas a la Sala del Part on les dimensions són una mica més folgades. Una mica més endavant s'arriba a la zona dels pous (P-16; P-9 i P-6, consecutius) on la morfologia del conducte canvia notablement, augmentant molt les dimensions, que arriben fins als 3,90 metres d'amplada. A la base de cada pou, que són rampes d'uns 55° d'inclinació, es pot remuntar uns metres "riu amunt" per arribar a la base d'un petit salt d'aigua on s'origina un petit llac. Entre la segona i la tercera vertical es troba un estret pas (Gatonera del Fang-dango) on és necessari arrossegat-se pel fang i permet entrar al P-6 que és una rampa que presenta abundant recobriment litoquímic en forma de colades i les parets netes de sediment. En aquest punt s'entra en un estret meandre de predomini sub-horitzontal (Meandre de les Termòpiles) amb algun petit ressalt i les parets cobertes per sediment. L'avanç torna a fer-se incòmode i cal anar buscant les zones més àmplies per poder progressar. Més endavant torna a eixamplar-se i s'arriba al punt més compromès de la cavitat, especialment a l'hora de pujar. Aquest estret pas comunica amb una rampa amb el sòl estalagmític i una vertical de 7 metres. A la seva base el petit curs actiu es perd sota la capa de sediment. En aquest punt hi ha una minúscula saleta de tan sols 1,4 metres d'amplada seguida d'una curta galeria horitzontal, on el sostre baixa seguint un pla d'estratificació fins a tancar la galeria en un tap de fang. En l'extrem més profund i al costat d'un curiós pendant s'assoleix el punt de màxima fondària a la cota -291,4, és a dir, a 42 metres sobre el nivell del mar.

Degut a la facilitat amb que es retira el sediment d'aquest tap de fang, seria factible una desobstrucció, però l'accés a aquest punt final dificultaria molt els treballs.

VIA LAMARCA – TORRAS

S'accedeix a aquesta via, després de remuntar un metre i mig la Cambra Nupcial; és una gatera que, a continuació d'un ressalt de -4

metres, ens situa en un balcó per sobre del pou E. Lamarca; la vertical té -45 metres gairebé totalment aeris, assolint el pou una important secció transversal.

Situats a la base, la cavitat continua per una finestra situada 5 metres més amunt, cal pendolar per accedir-hi; una vegada a la finestra, comença una galeria de forta inclinació. Un ressalt de 2 metres precedeix a una nova vertical de -19 metres. Des de la cúpula d'aquest pou, un passamà ascendent duu a la galeria Grúmuls; es tracta d'una galeria de forma el·líptica per la qual, grimpant 10 metres, s'accedeix a un nivell superior amb una galeria més petita. Situats de nou al pou de -19 metres, un cop a la seva base, caldrà realitzar una curta remuntada fins assolir la Fonteta, es tracta d'una saleta sorrenca i en part coberta per aigua; a l'esquerra, superant un ressalt, hi trobem uns meandres que seguirem a mitja alçada fins arribar a una finestra que dóna a un curt pou amb la base coberta d'aigua, que és el punt més baix d'aquesta via, -193 metres.

POUS CONCRECIONATS

Per accedir-hi, cal situar-se a l'inici de la colada situada a la sala A. Brussoto, en direcció al pou J. León. Abans de baixar per la colada, s'ha de vorejar per l'esquerra el gran bloc; als pocs metres es remunta per la dreta per buscar la part superior del pou J. León. Vorejant aquest i passant per un pas estret entre blocs, arribem al començament de la via.

Aquesta està formada per un conjunt de pous en forma de fus, els quals es troben enllaçats; la característica més rellevant, com el seu nom indica, és la gran profusió de concreció existent en tota la seva extensió; hi ha diversos pous laterals que queden separats per primers envans de concreció, que subdivideixen els pous originals.